

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. spalio 25 d.*

„Apeliacinis skundas – Europos Sąjungos nuosavi ištekliai – Sprendimas 2007/436/EB – Finansinė valstybių narių atsakomybė – Tam tikrų importo muitų praradimas – Pareiga sumokėti Europos Komisijai sumą, atitinkančią prarastą sumą – Ieškinys dėl panaikinimo – Priimtinumai – Europos Komisijos raštas – „Akto, kurį galima ginčyti“ sąvoka“

Sujungtose bylose C-593/15 P ir C-594/15 P

dėl 2015 m. lapkričio 13 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateiktų dviejų apeliacinių skundų

Slovakijos Respublika, atstovaujama B. Ricziová,

apeliantė,

palaikoma

Čekijos Respublikos, atstovaujamos M. Smolek, J. Vlácil ir T. Müller,

Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos T. Henze ir K. Stranz,

Rumunijos, atstovaujamos R.-H. Radu, M. Chicu ir A. Wellman,

įstojusių į apeliacinį procesą šalių,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Komisijai, atstovaujamai A. Caeiros, A. Tokár, G.-D. Balan ir Z. Malůšková,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teisėjai C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (pranešėja) ir C. Lycourgos,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. kovo 23 d. posėdžiui,

* Proceso kalba: slovakų.

susipažinęs su 2017 m. birželio 8 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Apeliaciniais skundais Slovakijos Respublika prašo panaikinti 2015 m. rugsėjo 14 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo nutartis *Slovakija / Komisija* (T-678/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2015:661, toliau – pirmoji skundžiama nutartis) ir *Slovakija / Komisija* (T-779/14, nepaskelbta Rink., EU:T:2015:655, toliau – antroji skundžiama nutartis) (toliau kartu – skundžiamos nutartys), kuriomis tas teismas kaip nepriimtinas atmetė jos ieškinius dėl Europos Komisijos Biudžeto generalinio direktorato sprendimų, tariamai išdėstytų 2014 m. liepos 15 d. rašte BUDG/B/03MV D (2014) 2351197 (toliau – pirmasis ginčijamas raštas) ir 2014 m. rugsėjo 24 d. rašte BUDG/B/03MV D (2014) 3139078 (toliau – antrasis ginčijamas raštas) (toliau kartu – ginčijami raštai), panaikinimo.

Teisinis pagrindas

- 2 2000 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimą 2000/597/EB (Euratomas) dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 253, 2000, p. 42; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 200) nuo 2007 m. sausio 1 d. pakeitė 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimas 2007/436/EB (Euratomas) dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 163, 2007, p. 17).
- 3 Pagal Sprendimo 2000/597 2 straipsnio 1 dalies b punktą ir Sprendimo 2007/436 2 straipsnio 1 dalies a punktą į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą įskaitomus nuosavus išteklius sudaro, be kita ko, „bendrojo muitų tarifo muitai ir kiti muitai, kuriuos [Sąjungos] institucijos yra nustačiusios arba nustatys prekybai su ES narėmis nesančiomis valstybėmis“ (toliau – nuosavi ištekliai).
- 4 Pagal 2000 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1150/2000, įgyvendinančio Sprendimą 2007/436 (OL L 130, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių kalba, 1 sk., 3 t., p. 169), iš dalies pakeisto 2009 m. sausio 26 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 105/2009 (OL L 36, 2009, p. 1) (toliau – Reglamentas Nr. 1150/2000), 2 straipsnio 1 dalį Sąjungai priklausanti nuosavų išteklių suma nustatoma iš karto, kai įvykdomos muitinės taisyklėse nustatytos minėtų sumų įskaitymo į sąskaitas ir skolininko informavimo sąlygos.
- 5 Reglamento Nr. 1150/2000 9 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:
„10 straipsnyje nustatyta tvarka kiekviena valstybė narė nuosavus išteklius sumoka į sąskaitą, Komisijos vardu atidarytą Ižde arba savo paskirtoje įstaigoje.“
- 6 Pagal šio reglamento 10 straipsnio 1 dalį nuosavi ištekliai mokami ne vėliau kaip pirmąją darbo dieną po devynioliktos antrojo mėnesio, einančio po mėnesio, per kurį pagal šio reglamento 2 straipsnį buvo nustatyta priklausanti mokėti suma, dienos.
- 7 Pagal Reglamento Nr. 1150/2000 11 straipsnio 1 dalį bet kokio uždelimo įmokėti į šio reglamento 9 straipsnio 1 dalyje minėtą sąskaitą atveju atitinkamos valstybės narės turi mokėti palūkanas.

Ginčo aplinkybės

- 8 2006 ir 2007 m. bendrovės kaip tranzito procedūros vykdytojos Vokietijoje pateikė muitinės deklaracijas, kad į Slovakiją skirtoms vežti prekėms būtų taikoma išorinio Bendrijos tranzito procedūra, numatyta 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių kalba, 2 sk., 4 t., p. 307), 91 ir paskesniuose straipsniuose.
- 9 Dėl šių tranzito operacijų Slovakijos muitinės institucijos nustatytais terminais per naująją kompiuterizuotą tranzito sistemą (NCTS) informavo Vokietijos institucijas apie prekių pateikimą paskirties muitinei ir atliko patikrinimo rezultatai. Taigi nagrinėjamos operacijos buvo užbaigtos, o tranzito procedūros vykdytojų pateiktos finansinės garantijos buvo atsisakyta.
- 10 Tačiau Slovakijoje atlikus patikrinimą buvo konstatuota, kad, neteisėtai suvedus duomenis į NCTS, Slovakijoje esančioje paskirties muitinėje tranzito operacijos buvo užbaigtos netinkamai.
- 11 Ginčijamais raštais Europos Komisijos Biudžeto generalinio direktorato Nuosavų išteklių ir finansinio programavimo direktorato direktorius (toliau – direktorius) priminė, kad 2012 m. sausio 5 d. Sprendimu C (2011) 9750 *final* (byla REM 03/2010) Komisija Vokietijos institucijų prašymu konstatavo, jog pagal Reglamento Nr. 2913/92 239 straipsnį buvo pagrįstai atsisakyta išieškoti importo muitus, kiek tai susiję su Vokietijos bendrove, kuri kaip tranzito procedūros vykdytoja 2006 ir 2007 m. savo klientų vardu pateikė kelias deklaracijas dėl taikant išorinio tranzito procedūrą į Slovakiją vežti skirtų prekių. Komisija pažymėjo, kad tranzito operacijos buvo užbaigtos netinkamai dėl nesąžiningų veiksmų, kuriuos logiškai galima paaiškinti tik aktyviu vieno iš Slovakijos paskirties muitinės darbuotojo bendrininkavimu arba netinkamu šios muitinės darbo organizavimu, dėl kurio trečiajam asmeniui buvo sudarytos sąlygos prieiti prie NCTS.
- 12 Direktorius taip pat iš esmės nurodė, kad Vokietijos institucijos dėl tų pačių priežasčių atsisakė išieškoti muitus kitais atvejais. Pirmajame ginčijamame rašte paminėtas kitos bendrovės atvejis, o antrajame – kitos šešios bylos.
- 13 Ginčijamuose raštuose direktorius nurodė, kad, Komisijos tarnybų nuomone, Slovakijos Respublika laikoma finansiškai atsakinga, nes patvirtinimas, kad Vokietijoje esančiai išvykimo muitinės įstaigai grąžinami sutvarkyti tranzito dokumentai, neleido Vokietijos institucijoms pritaikyti muitų, kurie yra tradiciniai nuosavi ištekliai, ar jų susigrąžinti. Jis paaiškino, kad, nors Slovakijos Respublika neturi pareigos pritaikyti už importą Sąjungos viduje apskaičiuotus muitus, valstybė narė lieka finansiškai atsakinga už nuosavų išteklių praradimą, jeigu jos institucijos arba atstovai padaro klaidų arba veikia nesąžiningai.
- 14 Toliau direktorius pažymėjo, kad Slovakijos institucijos negalėjo garantuoti, jog Sąjungos teisės nuostatos muitinės srityje buvo taikytos teisingai. Šio netinkamo Sąjungos teisės taikymo rezultatas yra tradicinių nuosavų išteklių praradimas, nes Vokietijos institucijos negalėjo surinkti muitų ir perduoti jų Komisijai. Tuo remdamasis direktorius padarė išvadą, kad Slovakijos Respublika turi kompensuoti Sąjungos biudžetui taip padarytus nuostolius. Šiuo klausimu jis pagal analogiją rėmėsi 2010 m. liepos 8 d. Sprendimo *Komisija / Italija* (C-334/08, EU:C:2010:414) 44 punktu.
- 15 Direktorius iš esmės paaiškino, kad galimas Slovakijos Respublikos atsisakymas perduoti šiuos tradicinius nuosavus išteklius prieštarautų valstybių narių lojalaus bendradarbiavimo Sąjungoje principui ir sudarytų kliūčių tinkamai veikti nuosavų išteklių sistemai.

- 16 Todėl jis paragino Slovakijos institucijas pervesti Komisijai dvi nuosavų išteklių bruto sumas – atitinkamai 1 602 457,33 ir 1 453 723,12 EUR, iš kurių reikia atskaityti 25 proc. surinkimo išlaidoms padengti, ne vėliau kaip pirmąją darbo dieną po devynioliktos antrojo mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo išsiųsti ginčijami raštai, dienos. Jis pridūrė, kad už bet kokią delsimą reikės mokėti palūkanas pagal Reglamento Nr. 1150/2000 11 straipsnį.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamos nutartys

- 17 2014 m. rugsėjo 22 d. ir lapkričio 26 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo Slovakijos Respublikos ieškinius, kuriais ji prašė panaikinti sprendimus, kaip ji pati teigė, esančius ginčijamuose raštuose.
- 18 Atskirais dokumentais (juos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2014 m. gruodžio 5 d. ir 2015 m. vasario 12 d.) Komisija pareiškė nepriimtinumą grindžiamus prieštaravimus pagal 1991 m. gegužės 2 d. Bendrojo Teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį. Šie prieštaravimai abiejose bylose buvo grindžiami akto, dėl kurio galima pareikšti ieškinį dėl panaikinimo, nebuvimu, o byloje T-678/14 – tuo, kad pirmasis ginčijamas raštas yra tik patvirtinamojo pobūdžio.
- 19 Slovakijos Respublika pateikė savo pastabas dėl šių nepriimtinumų grindžiamų prieštaravimų.
- 20 Aktais (juos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2015 m. sausio 8 d. ir sausio 23 d.) Vokietijos Federacinė Respublika ir Rumunija paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti Slovakijos Respublikos reikalavimų byloje T-678/14. Aktais (juos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2015 m. balandžio 10 d. ir gegužės 4 d.) tos pačios valstybės narės paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti Slovakijos Respublikos reikalavimų byloje T-779/14.
- 21 Skundžiamomis nutartimis Bendrasis Teismas išsprendė klausimą dėl Komisijos pateiktų nepriimtinumų grindžiamų prieštaravimų pagal savo Procedūros reglamento 130 straipsnį.
- 22 Siekdamas nustatyti, ar ginčijami raštai gali būti ginčijami, Bendrasis Teismas skundžiamos pirmosios nutarties 27–37 ir 39 punktuose ir skundžiamos antrosios nutarties 26–36 ir 38 punktuose išnagrinėjo įgaliojimų nustatyti nuosavus išteklius paskirstymo Komisijai ir valstybėms narėms klausimą pagal Sprendimo 2007/436 ir Reglamento Nr. 1150/2000 nuostatas. Skundžiamos pirmosios nutarties 41 punkte ir skundžiamos antrosios nutarties 40 punkte jis padarė išvadą, kad, kadangi nėra teisės nuostatos, pagal kurią Komisijai būtų suteikta teisė priimti aktą, įpareigojantį valstybę narę pateikti nuosavus išteklius, ginčijami raštai turi būti laikomi esančiais informatyvaus pobūdžio ir Slovakijos Respublikai skirtais paprastais raginimais.
- 23 Skundžiamos pirmosios nutarties 42–44 punktuose ir skundžiamos antrosios nutarties 41–43 punktuose Bendrasis Teismas nurodė, kad šiuose raštuose išreikšta Komisijos nuomonė nesaisto nacionalinių institucijų, o skundžiamos pirmosios nutarties 45–47 punktuose ir skundžiamos antrosios nutarties 44–46 punktuose – kad ji, būdama ne daugiau nei motyvuota nuomonė, išreikšta ikiteisminiame įsipareigojimų neįvykdymo procedūros etape, negali būti aktas, kurį galima ginčyti.
- 24 Galiausiai Bendrasis Teismas atmetė Slovakijos Respublikos pateiktus argumentus. Konkrečiai skundžiamos pirmosios nutarties 54 ir 55 punktuose ir skundžiamos antrosios nutarties 53 ir 54 punktuose jis kaip netinkamus atmetė argumentus, kad Komisija klaidingai išaiškino reikšmingas teisės normas, kad ginčijami raštai neturi teisinio pagrindo ar kad juose minėtos sumos negali būti laikomos „nuosavais ištekliais“, nes šie argumentai susiję su šių raštų turinio pagrįstumu. Be to, skundžiamos pirmosios nutarties 56–59 punktuose ir skundžiamos antrosios nutarties 55–58 punktuose Bendrasis Teismas atsakė į argumentus, susijusius su visa teisių gynimo priemonių sistema, veiksminga teismine gynyba ir skuba nagrinėjamoje situacijoje dėl kylančios grėsmės, kad reikės mokėti nemažas palūkanas.

- 25 Atsižvelgęs į šias aplinkybes, Bendrasis Teismas patenkino Komisijos pareikštus nepriimtinumą grindžiamus prieštaravimus, atmetė Slovakijos Respublikos ieškinius kaip nepriimtinius, nes jie buvo pareikšti dėl aktų, kurių negalima ginčyti, ir nepriėmė sprendimo dėl Vokietijos Federacinės Respublikos ir Rumunijos prašymų leisti įstoti į bylą.

Apeliacinio proceso šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

- 26 Savo apeliaciniais skundais Slovakijos Respublika Teisingumo Teismo prašo:
- panaikinti visas skundžiamas nutartis;
 - pačiam nuspręsti dėl jos ieškinių priimtumo ir grąžinti bylas Bendrajam Teismui, kad jis priimtų sprendimą dėl ieškinių pagrįstumo, arba kitu atveju grąžinti bylas Bendrajam Teismui, kad jis nuspręstų dėl ieškinių priimtumo ir pagrįstumo, ir
 - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 27 Atsiliepime į apeliacinį skundą Komisija Teisingumo Teismo prašo:
- atmesti apeliacinius skundus ir
 - priteisti iš Slovakijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.
- 28 Savo įstojimo į bylą paaiškinimuose Vokietijos Federacinė Respublika ir Rumunija Teisingumo Teismo iš esmės prašo patenkinti apeliacinius skundus.
- 29 2016 m. sausio 12 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-593/15 P ir C-594/15 P buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdomos rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas.

Dėl apeliacinių skundų

- 30 Grįsdama savo apeliacinius skundus, Slovakijos Respublika nurodo du pagrindus: pirmasis susijęs su teisės klaidomis, o antrasis, nurodytas papildomai, – su Bendrajam Teismui tenkančios pareigos motyvuoti pažeidimu.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

- 31 Pirmajame pagrinde Slovakijos Respublika priekaištuoja Bendrajam Teismui, kad šis, vertindamas ginčijamų raštų pobūdį ir pasekmes, padarė kelias teisės klaidas. Šis pagrindas suskirstytas į tris argumentų grupes.
- 32 Pirma, Slovakijos Respublika iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas neatsižvelgė į ginčijamuose raštuose reikalaujamų sumų pobūdį, laikydamas jas, bent jau netiesiogiai, „nuosavais ištekiais“, kaip jie suprantami pagal Sprendimo 2007/436 2 straipsnio 1 dalį. Todėl Bendrasis Teismas, sprenddamas dėl Komisijos įgaliojimų priimti sprendimus, klaidingai taikė su nuosavais ištekiais susijusių teisės aktų nuostatas ir jurisprudenciją. Be to, kadangi teisingas teisinis šių sumų kvalifikavimas buvo svarbus siekiant įvertinti ieškinių priimtumą, Bendrasis Teismas negalėjo, nepadarydamas teisės klaidos, skundžiamos pirmosios nutarties 54 ir 55 punktuose ir skundžiamos antrosios nutarties 53 ir 54 punktuose tik nurodyti, kad jos šiuo klausimu pateikti argumentai susiję su vertinimu iš esmės.

- 33 Bet kuriuo atveju skundžiamos pirmosios nutarties 28–34 punktuose ir skundžiamos antrosios nutarties 27–33 punktuose Bendrojo Teismo paminėta jurisprudencija nagrinėjamu atveju nėra svarbi, nes joje nustatytos valstybių narių pareigos nuosavų išteklių srityje, apimančios dvišalius Komisijos ir valstybės narės, turinčios pateikti šiuos išteklius, santykius. Šiose bylose nagrinėjamas trišalis Komisijos, Vokietijos Federacinės Respublikos kaip valstybės narės, turinčios pateikti nuosavus išteklius, ir Slovakijos Respublikos, kuri nebuvo atsakinga už šių išteklių pateikimą, santykis.
- 34 Savo pastabose dėl įstojimo į bylą paaiškinimų Slovakijos Respublika dar pabrėžia teisinį nesaugumą ir sunkių finansinių pasekmių grėsmę, kylančius iš netikrumo, susijusio su tariamos pareigos pateikti reikalaujamas sumas teisiniu pagrindu. Ji ginčija patį tokios pareigos egzistavimą pagal Sąjungos teisę. Kadangi ginčijamais raštais Komisija nustatė pareigą ir pasekmes, kurios šioje teisėje nenumatytos, aišku, kad šie raštai sukelia teises pasekmes, galinčias paveikti jos interesus. Bet kuriuo atveju naudinga, kad Teisingumo Teismas išaiškintų problematiką, susijusią su minėtu teisiniu pagrindu šiose bylose.
- 35 Antra, Slovakijos Respublika teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamos pirmosios nutarties 41 punkte ir skundžiamos antrosios nutarties 40 punkte ginčijamo akto autoriaus įgaliojimų kriterijų padarė iš esmės būtinąją akto, kurį galima ginčyti, egzistavimo sąlyga. Tiesa, Teisingumo Teismas 2014 m. vasario 13 d. Sprendimo *Vengrija / Komisija* (C-31/13 P, EU:C:2014:70) 55 punkte nusprendė, kad akto pasekmės turi būti vertinamos atsižvelgiant ir į jį priėmusios institucijos įgaliojimus. Tačiau ši jurisprudencija negali būti aiškinama taip, kad neišvengiama įgaliojimų nebuvimo pasekmė yra tai, jog Sąjungos institucijos aktas jokių būdu negali būti aktas, kuris sukelia privalomas teises pasekmes ir dėl kurio galima pareikšti ieškinį dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį. Dėl tokio požiūrio neteisėtumo pagrindas, grindžiamas akto autoriaus kompetencijos nebuvimu, taptų visiškai nesvarbus.
- 36 Trečia, Slovakijos Respublika mano, kad, priešingai, nei Bendrasis Teismas nusprendė skundžiamos pirmosios nutarties 59 punkte ir skundžiamos antrosios nutarties 58 punkte, jos galimybė atlikti sąlyginį mokėjimą negali nei kompensuoti teisminės apsaugos ir teisės kreiptis į teismą nepakankamumo, nei pašalinti skubos situacijoje tokiu atveju, koks nagrinėjamas šiose bylose. Bendrajame Teisme pareikštų ieškinių nepriimtumas turi nepriimtinių neigiamų pasekmių jos situacijai, nes ji Komisijos pretenzijas gali ginčyti tik šiai pareikškus galimą ieškinį dėl išipareigojimų neįvykdymo ir todėl turi prisiimti riziką, kad galbūt reikės mokėti dideles palūkanas. Pasirinkimas atlikti sąlyginį mokėjimą, kuris nenumatytas jokiame Sąjungos teisės akte ir kurio susigrąžinimo jurisprudencija negarantuoja, jai visiškai neužtikrina teisės kreiptis į teismą.
- 37 Komisija ginčija visų šių argumentų pagrįstumą ir mano, kad pirmasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.
- 38 Pirma, ši institucija tvirtina, kad argumentai dėl reikalaujamų sumų pobūdžio, dėl jų pervedimo, kuri turi atlikti Slovakijos Respublika, ir dėl šios valstybės narės pareigos jas pateikti egzistavimo susiję su ieškinių pagrįstumu, o ne jų priimtumo vertinimu. Dėl priimtumo vertinimo Komisija laikosi nuomonės, kad Bendrasis Teismas ginčijamų raštų turinį išnagrinėjo pagal jurisprudenciją ir teisingai nusprendė, jog, atsižvelgiant į tą turinį, šiuose raštuose pateiktas tik raginimas pateikti nuosavus išteklius, o to nepaneigė nei Slovakijos Respublika, nei į bylą įstojusios valstybės narės. Todėl Bendrasis Teismas pagrįstai įvertino ieškinius, atsižvelgdamas į su nuosavais ištekliais susijusias teises nuostatas ir jurisprudenciją.
- 39 Viena vertus, neginčijama, kad nagrinėjamos sumos yra maitai ir dėl to tradiciniai nuosavi ištekliai. Kita vertus, analizuodamas minėtas nuostatas priimtumo stadijoje, Bendrasis Teismas nepriėmė jokio sprendimo dėl galimos Slovakijos Respublikos pareigos pateikti atitinkamas sumas. Iš tų pačių nuostatų, kaip jos aiškinamos jurisprudencijoje, ir išipareigojimų neįvykdymo procedūrą reglamentuojančių taisyklių visumos matyti, kad Komisijai nesuteikta jokių įgaliojimų nustatyti privalomą nuosavų išteklių sumą ir jų pervedimo terminą ir nuspręsti dėl palūkanų.

- 40 Bet kuriuo atveju Komisija laikosi nuomonės, kad net tuo atveju, jei reikėtų manyti, jog ginčijamuose raštuose nekalbama apie nuosavų išteklių pervedimą, šie raštai negali sukelti privalomų teisinių pasekmių. Nebuvo nustatyta jokio teisinio pagrindo priimti tokį privalomą teisės aktą.
- 41 Antra, Komisija iš esmės teigia, kad jos įgaliojimų apimties nagrinėjimas šiose bylose įsiterpia į sudėtingą nagrinėjimą, skirtą nustatyti, ar dėl ginčijamų raštų, atsižvelgiant į jų pobūdį, priėmimo kontekstą ir autoriaus įgaliojimus, galima pareikšti ieškinį. Jos manymu, reikia skirti, viena vertus, aktus, kurie sukelia teisinių pasekmių ir kuriuos priėmė įgaliojimų neturinti institucija, ir, kita vertus, aktus, kurie tokių pasekmių nesukelia ir todėl dėl jų negali būti pareikštas ieškinyš dėl panaikinimo.
- 42 Trečia, Komisija mano, kad iš nuosavų išteklių sistemos požymių neišvengiamai matyti, jog ji neturi įgaliojimų priimti privalomų sprendimų šioje srityje. Todėl tokių įgaliojimų nebuvimas negali reikšti, kad iš Slovakijos Respublikos atimama teisė į veiksmingą teisminę gynybą. Tas pats pasakytina ir apie šios valstybės narės pareigą mokėti palūkanas; ši pareiga kyla tiesiogiai iš Reglamento Nr. 1150/2000 11 straipsnio. Be to, sąlyginis mokėjimas skirtas ne tam, kad būtų garantuota teisė į veiksmingą teisminę gynybą, o tam, kad būtų sumažinta galima finansinė našta, kurią valstybei narei gali reikšti pareiga sumokėti palūkanas. Grėsmė, kad gali tekti mokėti palūkanas, taip pat susijusi su pareigos pateikti nuosavus išteklius neįvykdymu, o ne su ginčijamais raštais, kuriuose pateiktas toks raginimas.
- 43 Be to, įgaliojimų priimti privalomus sprendimus nuosavų išteklių srityje nebuvimą patvirtina tai, kad Taryba atmetė Reglamento Nr. 1150/2000 17 straipsnio pakeitimo pasiūlymą, kuriuo Komisijai būtų buvę suteikti įgaliojimai išnagrinėti bylą ir priimti tinkamai motyvuotą sprendimą, jeigu nustatytų muitų suma viršija 50 000 EUR.
- 44 Komisija taip pat pažymi, kad ieškinyš dėl panaikinimo gali būti pareikštas, tik jei ginčas susijęs su akto, kuris sukelia teisinių pasekmių, galiojimu. O jeigu ginčo dalykas yra iš Sąjungos teisės kylančios valstybės narės pareigos egzistavimas, vienintelė galima teisių gynimo priemonė yra ieškinyš dėl išipareigojimų neįvykdymo. Sutartyse valstybėms narėms nenumatyta jokios procedūros siekiant nustatyti, ar jos įvykdė pagal Sąjungos teisę joms tenkančius išipareigojimus.
- 45 Čekijos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika ir Rumunija mano, kad pirmajam pagrindui turi būti pritarta.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 46 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad „aktai, kuriuos galima ginčyti“, kaip jie suprantami pagal SESV 263 straipsnį, yra bet kokios Sąjungos institucijų priimtose nuostatos, nepriklausomai nuo jų formos, kuriomis siekiama sukelti privalomų teisinių pasekmių (2014 m. vasario 13 d. Sprendimo *Vengrija / Komisija*, C-31/13 P, EU:C:2014:70, 54 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 47 Siekiant nustatyti, ar ginčijamas aktas sukelia tokias pasekmes, reikia remtis jo esme (2000 m. birželio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nyderlandai / Komisija*, C-147/96, EU:C:2000:335, 27 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija). Šios pasekmės turi būti vertinamos remiantis objektyviais kriterijais, pavyzdžiui, to akto turiniu, prireikus atsižvelgiant į jo priėmimo aplinkybes ir jį priėmusios institucijos įgaliojimus (2014 m. vasario 13 d. Sprendimo *Vengrija / Komisija*, C-31/13 P, EU:C:2014:70, 55 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 48 Skundžiamose nutartyse Bendrasis Teismas išsprendė klausimą dėl Komisijos pateiktų nepriimtiniu grindžiamų prieštaravimų nepradėjęs ginčų dėl bylos esmės. Kaip nurodyta šio sprendimo 22 ir 23 punktuose, išnagrinėjęs įgaliojimų nustatyti nuosavus išteklius paskirstymo Komisijai ir valstybėms narėms klausimą pagal Sprendimo 2007/436 ir Reglamento Nr. 1150/2000 nuostatas, Bendrasis Teismas skundžiamos pirmosios nutarties 41 punkte ir skundžiamos antrosios nutarties 40 punkte

padarė išvadą, jog, kadangi nėra teisės nuostatos, pagal kurią Komisijai būtų suteikta teisė priimti aktą, įpareigojantį valstybę narę pateikti nuosavus išteklius, ginčijami raštai turi būti laikomi esančiais informatyvaus pobūdžio ir Slovakijos Respublikai skirtais paprastais raginimais.

- 49 Šiuo klausimu Bendrasis Teismas nurodė, kad Komisijos nuomonė, kaip antai išreikšta šiuose raštuose, nesaisto nacionalinių institucijų ir kad ji, būdama ne daugiau nei motyvuota nuomonė, išreikšta ikiteisminiame įsipareigojimų neįvykdymo procedūros etape, negali būti aktas, kurį galima ginčyti.
- 50 Žinoma, atrodo, kad Bendrasis Teismas savo vertinimą dėl galimybės ginčyti ginčijamus raštus iš esmės parėmė Komisijos įgaliojimų nagrinėjimu pagal Sprendimo 2007/436 ir Reglamento Nr. 1150/2000 nuostatas. Tai darydamas, jis, priešingai, nei teigia Slovakijos Respublika, nei įvertino reikalaujamų lėšų pobūdį, nei laikė šias lėšas „nuosavais ištekliais“.
- 51 Skundžiamose nutartyse Bendrasis Teismas tik abstrakčiai paaiškino pareigas ir įgaliojimus, kuriuos turi atitinkamai valstybės narės ir Komisija Sąjungos nuosavų išteklių srityje. Kadangi, kaip matyti iš skundžiamos pirmosios nutarties 4–10 punktų ir skundžiamos antrosios nutarties 4–10 punktų, Komisija išsiuntė ginčijamus raštus šioje srityje, Bendrasis Teismas, nepadarydamas teisės klaidos, galėjo įvertinti minėtas pareigas ir įgaliojimus pagal nuosavus išteklius reglamentuojančias teisės normas, siekdamas vien išnagrinėti, ar šie raštai gali būti ginčijami, ir neliesdamas su pagrįstumu susijusio šių teisės normų taikymo nagrinėjamu atveju ir nagrinėjamų sumų kvalifikavimo klausimo.
- 52 Be to, manytina, kad šiomis aplinkybėmis Bendrasis Teismas skundžiamos pirmosios nutarties 55 punkte ir skundžiamos antrosios nutarties 54 punkte kaip netinkamus atmetė Slovakijos Respublikos pateiktus argumentus, susijusius su ginčijamų raštų turinio pagrįstumu.
- 53 Tačiau pažymėtina, kad, kaip teisingai teigia Slovakijos Respublika, Bendrasis Teismas, priešingai, nei reikalaujama pagal šio sprendimo 47 punkte primintą jurisprudenciją, tik išnagrinėjo akto autoriaus įgaliojimus net neatlikęs paties ginčijamų raštų turinio analizės.
- 54 Todėl Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą.
- 55 Vis dėlto primintina, kad jeigu iš Bendrojo Teismo sprendimo motyvų matyti Sąjungos teisės pažeidimas, bet rezoliucinė dalis pagrindžiama kitais teisiniais motyvais, dėl tokio pažeidimo tas sprendimas negali būti naikinamas – reikia pakeisti motyvus (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 150 punktą ir 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Versalis ir kt.*, C-93/13 P ir C-123/13 P, EU:C:2015:150, 102 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 56 Taip yra nagrinėjamu atveju.
- 57 Atsižvelgiant į šio sprendimo 46 ir 47 punktuose primintą jurisprudenciją, iš ginčijamų raštų turinio analizės, atsižvelgiant į jų išsiuntimo aplinkybes ir Komisijos įgaliojimus, matyti, kad šie raštai negali būti laikomi „aktais, kuriuos galima ginčyti“.
- 58 Pirma, dėl minėtų raštų turinio pažymėtina, kad, priminę faktines nagrinėjamo atvejo aplinkybes, direktorius juose išreiškė šio direktorato požiūrį, kad Slovakijos Respublika laikoma atsakinga už Vokietijoje susidariusį nuosavų išteklių praradimą. Jis manė, kad Slovakijos Respublika turi kompensuoti šiuos praradimus ir kad, jeigu atsisakytų pateikti šias sumas, ji pažeistų lojalaus bendradarbiavimo principą ir sukeltų grėsmę tinkamam nuosavų išteklių sistemos veikimui. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, jis paragino pervesti sumas, kurios atitinka šiuos praradimus, ir nurodė, kad nesumokėjus iki šiuose raštuose nurodyto termino reikės mokėti palūkanas pagal Reglamento Nr. 1150/2000 11 straipsnį.

- 59 Iš šio priminimo matyti, kad ginčijamais raštais Komisija iš esmės išreiškė Slovakijos Respublikai savo poziciją dėl teisinių pasekmių, susijusių su Vokietijoje susidariusiu nuosavų išteklių praradimu, ir dėl pareigų, kurios, jos nuomone, iš to kyla Slovakijos Respublikai. Atsižvelgdama į šią nuomonę, ji paragino šią valstybę narę pateikti atitinkamas sumas.
- 60 Manytina, kad nei paprastas teisinės nuomonės pateikimas, nei paprastas raginimas pateikti atitinkamas sumas, negali sukelti teisinių pasekmių.
- 61 Vien tai, kad ginčijamuose raštuose nustatytas šių sumų pateikimo terminas ir nurodyta, kad dėl delsimo gali reikėti mokėti palūkanas, atsižvelgiant į bendrą šių raštų kontekstą neleidžia manyti, kad Komisija, užuot išreiškusi savo nuomonę, ketino priimti aktus, sukeliančius privalomas teises pasekmes, taigi suteikti minėtiems raštams aktų, kuriuos galima ginčyti, pobūdį.
- 62 Antra, dėl konteksto pažymėtina, kad per teismo posėdį Komisija pabrėžė, o Slovakijos Respublika ir į bylą įstojusios valstybės narės to neginčijo, kad tokių raštų, kaip ginčijami raštai, išsiuntimas yra įprasta šios institucijos praktika, skirta neformalioms diskusijoms apie tai, ar valstybė narė laikosi Sąjungos teisės, inicijuoti; po šių diskusijų galėtų būti pradėtas ikiteisminis išipareigojimų neįvykdymo procedūros etapas. Šis kontekstas atsispindi ginčijamuose raštuose, kuriuose aiškiai nurodytos priežastys, dėl kurių Komisija mano, kad Slovakijos Respublika galėtų būti pažeidusi Sąjungos teisės nuostatas. Be to, iš ieškinių, kuriuos ji pareiškė Bendrajame Teisme, vienareikšmiškai matyti, kad ji žinojo šį kontekstą ir kad Komisijos ketinimas užmegzti neoficialius kontaktus buvo gerai supastas.
- 63 Iš jurisprudencijos matyti, kad, atsižvelgiant į Komisijos diskreciją pradėti procedūrą dėl išipareigojimų neįvykdymo, motyvuota nuomonė negali sukelti privalomų teisinių pasekmių (šiuo klausimu žr. 1998 m. rugsėjo 29 d. Sprendimo *Komisija / Vokietija*, C-191/95, EU:C:1998:441, 46 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Tai *a fortiori* galioja raštams, kurie, kaip ginčijami raštai, gali būti laikomi paprasčiausiu neoficialiu kontaktų užmezgimu prieš pradedant ikiteisminį išipareigojimų neįvykdymo procedūros etapą.
- 64 Trečia, dėl Komisijos įgaliojimų šalys sutaria, kad ši institucija bet kuriuo atveju neturi jokios kompetencijos priimti privalomus aktus, kuriais valstybei narei būtų nurodoma pateikti tokias sumas, kaip nagrinėjamos šiose bylose. Viena vertus, net darant prielaidą, kad, kaip pažymėjo Slovakijos Respublika, šios sumos negali būti laikomos „nuosavais ištekliais“, Komisija Teisingumo Teisme nurodė, kad negali būti nustatytas joks teisinis pagrindas privalomam aktui priimti. Kita vertus, darant prielaidą, kad minėtos sumos, priešingai, nei teigė Slovakijos Respublika, turi būti laikomos „nuosavais ištekliais“, pažymėtina, kad Komisijos argumentui, jog jai jokių įgaliojimų priimti sprendimus nesuteikia nei Sprendimas 2007/436, nei Reglamentas Nr. 1150/2000, ši valstybė narė neprieštaravo.
- 65 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ginčijami raštai nėra „aktai, kuriuos galima ginčyti“, kaip jie suprantami pagal SESV 263 straipsnį, ir nėra būtina spręsti su pagrįstumu susijusį Sprendimo 2007/436 ir Reglamento Nr. 1150/2000 taikymo ir reikalaujamų sumų teisinio kvalifikavimo klausimą.
- 66 Šios išvados nepaneigia argumentai, kuriuos Slovakijos Respublika grindžia teise į veiksmingą teisminę gynybą, nereikalingu jos ginčo su Komisija tęsimu ir palūkanų grėsme. Nors su privalomomis teisinėmis pasekmėmis susijusi sąlyga turi būti aiškinama atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio pirmoje pastraipoje užtikrinamą teisę į veiksmingą teisminę gynybą, pakanka priminti, kad šia teise nesiekama pakeisti Sutartyse numatytos teisminės kontrolės sistemos, būtent taisyklių dėl tiesiogiai Sąjungos teismui pareikštų ieškinių priimtumo, kaip matyti ir iš su šiuo 47 straipsniu susijusių paaiškinimų, į kuriuos pagal ESS 6 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą ir šios chartijos 52 straipsnio 7 dalį reikia atsižvelgti aiškinant minėtą sąlygą (2013 m. spalio 3 d. Sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. / Parlamentas ir Taryba*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 97 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Todėl sąvoką „aktas, kurį galima ginčyti“ aiškinant pagal minėtą 47 straipsnį ši sąlyga negali būti atmetama, neviršijus Sutartimi Sąjungos teismams suteiktų įgaliojimų

(pagal analogiją žr. 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Reynolds Tobacco ir kt.* / Komisija, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 81 punktą ir 2012 m. gegužės 14 d. Nutarties *Sepracor Pharmaceuticals (Ireland)* / Komisija, C-477/11 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2012:292, 54 punktą).

- 67 Taigi skundžiamų nutarčių rezoliucinės dalys tiek, kiek jose kaip nepriimtini atmesti Slovakijos Respublikos pareikšti ieškiniai, yra pagrįstos, dėl to pirmasis pagrindas atmestinas.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

- 68 Antrajame pagrinde, pateiktame papildomai, Slovakijos Respublika tvirtina, kad Bendrasis Teismas neįvykdė jam tenkančios motyvavimo pareigos.
- 69 Pirma, Bendrasis Teismas visiškai nemotyvavo išvados, kad reikalaujamos sumos yra nuosavi ištekliai. Šią išvadą pagrindžiantys motyvai šiose bylose buvo ypač svarbūs dėl to, kad, pirma, ši išvada yra vertinimo (beje, klaidingo), ar Bendrasis Teismas gali priimti ieškinius, prielaida ir, antra, savo pastabose dėl nepriimtiniu grindžiamų prieštaravimų ji ginčijo minėtų sumų kvalifikavimą kaip „nuosavų išteklių“. Be to, Bendrasis Teismas privalėjo nurodyti priežastis, pateisinančias jurisprudencijos, susijusios su valstybių narių pareigomis nuosavų išteklių srityje palaikant dvišalius santykius, taikytinumą (tai ji taip pat ginčijo tame teisme) trišaliam santykiui, kaip antai nagrinėjamam šiuo atveju.
- 70 Antra, Bendrasis Teismas nemotyvavo savo išvados, kad sąlyginis mokėjimas gali išspręsti sudėtingas teisės kreiptis į teismą ir skubos situacijoje, su kuriomis susidurta šiose bylose, problemas.
- 71 Trečia, Slovakijos Respublika pažymi, kad skundžiamų nutarčių motyvai beveik identiški kelių nutarčių, kurias Bendrasis Teismas priėmė tą pačią dieną, motyvams, nors faktinės aplinkybės buvo skirtingos. Ji remiasi ypač 2015 m. rugsėjo 14 d. Nutartimi *Slovénija* / Komisija (T-585/14, EU:T:2015:662), kuri, jos teigimu, buvo susijusi su tradicinių nuosavų išteklių praradimo dėl cukraus importo sertifikato išdavimo atveju ir kurioje, skirtingai nuo šių bylų, buvo dvišalis valstybės narės ir Komisijos santykis.
- 72 Komisija ginčija visų šių argumentų pagrįstumą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 73 Primintina, kad pareiga motyvuoti sprendimus įtvirtinta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 36 straipsnyje, kuris, remiantis to statuto 53 straipsnio pirma pastraipa, taikomas ir Bendrajam Teismui, ir Bendrojo Teismo procedūros reglamento 117 straipsnyje. Pagal suformuotą jurisprudenciją Bendrojo Teismo sprendimo motyvuose turi būti pateikiami aiškūs ir nedviprasmiški argumentai, kad suinteresuotieji asmenys galėtų susipažinti su priimto sprendimo pagrindimu, o Teisingumo Teismas – vykdyti jam pavestą teisminę kontrolę (2012 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Mitteldeutsche Flughafen ir Flughafen Leipzig-Halle* / Komisija, C-288/11 P, EU:C:2012:821, 83 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 74 Be to, iš suformuotos jurisprudencijos matyti, jog Bendrajam Teismui tenkanti motyvavimo pareiga nereiškia, kad turi būti pateikti paaiškinimai, kuriuose išsamiai ir vienas po kito būtų išnagrinėti visi ginčo šalių pateikti argumentai. Pakanka, kad motyvai leidžia suinteresuotosioms šalims žinoti priežastis, dėl kurių Bendrasis Teismas nepritarė jų argumentams, o Teisingumo Teismui – suteikti pakankamai informacijos tam, kad jis galėtų vykdyti jam pavestą kontrolę (šiuo klausimu žr., be kita ko, 2016 m. liepos 12 d. Nutarties *Pérez Gutiérrez* / Komisija, C-604/15 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:545, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 75 Nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas skundžiamose nutartyse aiškiai nurodė priežastis, dėl kurių padarė išvadą, kad dėl ginčijamų raštų negalima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį. Iš Slovakijos Respublikos nurodyto pirmojo pagrindo matyti, kad šių nutarčių motyvai leido šiai valstybei narei suprasti svarstymus, kuriais remiantis buvo konstatuotas nepriimtinas, ir ginčyti jų pagrįstumą, ir kad šie motyvai leido Teisingumo Teismui vykdyti jam pavestą kontrolę.
- 76 Darytina išvada, kad priimant skundžiamas nutartis pareiga motyvuoti nebuvo pažeista.
- 77 Slovakijos Respublikos pateikti argumentai nepaneigia šios išvados.
- 78 Pirma, dėl šios valstybės narės tvirtinimo, kad Bendrasis Teismas turėjo nurodyti priežastis, dėl kurių mano, jog siekdamas nustatyti, ar ginčijami raštai gali būti ginčijami, gali taikyti Sprendimą 2007/436 ir Reglamentą Nr. 1150/2000, pažymėtina, kad Bendrasis Teismas atsakė į šiame teisme pateiktus argumentus, grindžiamus šių teisės aktų netaikytinumu, nusprendęs, kad šie argumentai susiję su ieškinių pagrįstumo vertinimu.
- 79 Antra, šiomis aplinkybėmis taip pat nesvarbu tai, kad skundžiamų nutarčių motyvai beveik identiški nutarčių kitose bylose dėl kitų faktinių aplinkybių motyvams (su sąlyga, jeigu taip yra).
- 80 Trečia, teisingai priminęs, kad, nors su privalomomis teisinėmis pasekmėmis susijusi sąlyga turi būti aiškinama atsižvelgiant į veiksmingos teisminės gynybos principą, tačiau taip aiškinant negali būti atmetama ši sąlyga, neviršijus Sutartimi Sąjungos teismams suteiktų įgaliojimų, Bendrasis Teismas teisiniu požiūriu pakankamai atsakė į Slovakijos Respublikos argumentus, grindžiamus tariamu veiksmingos teisminės apsaugos nepakankamumu, atsižvelgiant į nurodytą skubą šioje situacijoje.
- 81 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, antrasis pagrindas atmestinas, todėl atmestini visi apeliaciniai skundai.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 82 Pagal Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė.
- 83 Kadangi Komisija reikalavo priteisti iš Slovakijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas, o ši pralaimėjo bylą, ji turi padengti ne tik savo, bet ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.
- 84 Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalyje, taip pat taikomoje apeliaciniam procesui pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, numatyta, kad į bylą įstojusios valstybės narės ir institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 85 Todėl Čekijos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika ir Rumunija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinius skundus.

2. Nustatyti, kad Slovakijos Respublika padengia savo pačios ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

3. Čekijos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika ir Rumunija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.